

3. Závěry

Ve srovnání s dlouhodobým trendem se významně zvýšil podíl změn na vedoucí pracovní místo ředitele školy ze 2 % na 10 % z celkového počtu všech veřejných subjektů zapsaných ve školském rejstříku. Celkově došlo k obměně ředitelů ve více než jedné třetině škol, v nichž proběhly konkurzy, ve zbývajících téměř dvou třetinách škol výměna nebyla provedena. Na základě poznatků ČŠI je potenciálním rizikem vysoký průměrný věk ředitelů zejména gymnázií (53,3 let) a ve středních odborných školách (53,6 let). V původním znění zákon omezoval věk ředitele hranicí 65 let, novela v praxi upevnila postavení významné skupiny ředitelů nad tuto hranici, v kategorii nad 65 let věku bude před ukončením nového funkčního období v mateřských, základních a středních školách více než čtvrtina z celkového počtu ředitelů.

O funkci ředitele školy projevilo zájem celkem 6376 pedagogických pracovníků. Z tohoto počtu bylo 75 % uchazečů vyhodnoceno jako vhodných. Značná část původních ředitelů (75 %) usilovala podáním přihlášky do konkurzu o potvrzení ve funkci ředitele na dalších 6 let, z nich úspěšně 86 %. Jaký dopad přinese novela v kvalitě řízení nelze prozatím odhadnout, bude možno ověřit ve vybraných charakteristikách až v dalším období.

Problémem v praxi byl nejednotný postup zřizovatelů. Zřizovatelé postupovali při vyhlášení, organizaci a v průběhu konkurzů podle platných právních předpisů, tedy v souladu s novelou školského zákona přijatou v důsledku poslanecké iniciativy. Avšak případy, kdy při jmenování ředitele nebrali zřizovatelé v úvahu doporučení odborné komise (přibližně 4 % konkurzů), ukazují na potřebu úprav příslušné vyhlášky ve smyslu posílení autority konsenzuálního hodnocení a doporučení konkurzní komise.

Ekonomický dopad novely zákona byl odhadnut na 90 mil. Kč, náklady ČŠI přes 5 mil. Kč. Česká školní inspekce v souvislosti s ekonomickým zajištěním upozorňuje i na náklady spojené se vzděláváním nových ředitelů, které v tomto odhadu nejsou zahrnuty. V souvislosti s dopadem novely bude nutné zajistit kapacity vzdělávání v oblasti školského managementu přibližně pro 900 nových ředitelů.

Pro následující období navrhuje ČŠI zpracovat ve spolupráci s MŠMT podrobnější metodiku hodnocení úrovně řízení školy v souladu s požadavky platné školské legislativy. Metodické doporučení bude k dispozici zřizovatelům, školám i školským radám.